

"Другорядні члени речення" 5 клас

Рекомендовані види роботи.

Діалог - розпитування (орієнтовні теми: «Домашня тварина, про яку ти мрієш» (з використанням реплік-речень, що містять означення), «Твоє улюблене заняття» (з використанням реплік-речень, що містять додатки), «Як пройти до музею» (з використанням реплік-речень, які містять обставини).

Таблиця «Другорядні члени речення»

Другорядні члени речення		
додаток	означення	обставина
означає предмет	вказує на ознаку предмета	вказує на ознаку дії (місце, час, причину, мету, спосіб)
питання непрямих відмінків (всіх, крім Н. і Кл.)	який?, чий?, котрий?	як? де? куди? звідки? коли? чому? для чого?
підкреслюють пунктиром (-----)	підкреслюють хвилястою лінією (~~~~~)	підкреслюють рискою-крапкою (-.-.-.-)
Застукав дятел по сосні. (Д. Павличко)	Густий туман спадає. (І. Драч)	Надворі вечір настає. (Олександр Олесь)

Вправи:

— Поширте подані речення другорядними членами.

Сонце (на який час?) ... засліпило (кого?) ... (Яка?) ... доріжка стелиться між (якими?) ... хлібами. Струмок вибігає (звідки?) ... і впадає в озеро, потім по другім боці (чого?) ... знов витікає і губиться (де?) Подихає (який?) ... вітерець і розносить тепло (якого?) ... ранку.

— Складіть речення, які за будовою відповідали б поданим схемам.

- 1)   .
- 2)   .
- 3)   .
- 4)   .

— Підкреслити другорядні члени речення.

Я був розбуджений пташиним співом. Солов'їні пісні навіювали на мене теплі спомини. Згадав приземкувату хату і вишневий гайок. Уявив лелече гніздо на клуні. Перед очима постало спокійне плесо річки. Задушевна пісня сусідських дівчат знову звучала десь зовсім близько. Хочеться побувати в ріднім селі. Вже десять років я не бачив материнської усмішки.